تأکید رهبر انقلاب بر جبران عقب‌افتادگی‌های اقتصادی دهه ۹۰ در دیدار تولیدکنندگان، کارآفرینان و فعالان عرصه‌های دانش‌بنیان:

حل مشکل معیشت مردم با رشد اقتصادی سریع و مستمر

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح دیروز (دوشنبه) در دیدار صدها نفر از تولیدکنندگان، کارآفرینان و فعالان عرصه‌های دانش‌بنیان، آینده روشن کشور را نیازمند رشد سریع و مستمر اقتصادی خواندند و با اشاره به اولویت پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت در برنامه هفتم توسعه، به تبیین دلایل و الزامات رشد اقتصادی پرداختند و تأکید کردند: حل مشکلات محسوس معیشتی و دشواری‌های زندگی خانوارها، رشد اقتصادی را کاملا ضروری کرده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با ابراز خرسندی از روحیه، نگاه امیدوارانه و فعالیت‌های ملموس فعالان عرصه تولید و کارآفرینی گفتند: همان‌گونه که بارها گفته شده، استعداد و ظرفیت رشد کشور با توجه به منابع خدادادی، موقعیت جغرافیایی و بین‌المللی و سیاسی و به‌خصوص نیروی انسانی، بسیار بالا و در عرصه‌هایی استثنائی است و به همین علت، آینده ملت و دورنمای پیشرفت ایران بسیار روشن‌تر از پیش‌بینی‌های کنونی است. ایشان، نام‌گذاری سال جاری به نام سال «تولید، دانش بنیان، اشتغال‌آفرین» را تا حدودی ناشی از دیدار سال گذشته با فعالان اقتصادی خواندند و افزودند: نمایشگاهی که دو روز قبل بازدید شد، نشان می‌داد کارهای نسبتا خوبی در زمینه شعار سال انجام شده، ضمن اینکه سخنان فعالان اقتصادی در این دیدار درباره پیشرفت اقتصادی کشور، امیدها و نویدهای خوبی می‌دهد و شاخص‌های رسمی نیمه اول سال ۱۴۰۱ هم عمدتا نشان‌دهنده حرکت و رشد است.

رهبر انقلاب به مسئولان دولتی حاضر در دیدار به‌خصوص معاون‌اول رئیس‌جمهور گفتند: برای پیگیری مطالب و حل گلایه‌ها و توقعات بحق فعالان اقتصادی در این دیدار، کارگروه‌هایی با حضور فعالان اقتصادی تشکیل دهید و با پیگیری مستمر، مشکلات را علاج کنید که در این صورت، رشد اقتصادی کشور هم محقق خواهد شد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به برخی توقعات تولیدگران از ایشان افزودند: البته روش بنده ورود به مسائل اجرائی نیست، اما راه را نشان می‌دهم و با اصرار و تأکید، آنها را دنبال می‌کنم. رهبر انقلاب در ادامه سخنانشان در دیدار با تولیدگران، کارآفرینان و فعالان عرصه‌های دانش‌بنیان به تبیین حرف اصلی و مهم خود یعنی ضرورت رشد اقتصادی سریع و مستمر پرداختند.

عقب‌ماندگی کشور در دهه ۹۰ و تعطیلی نسبی مسائل اقتصادی در برخی سال‌های این دهه و در نتیجه شاخص‌های منفی در بخش‌های مختلف، واقعیت مهمی بود که ایشان در بیان ضرورت رشد سریع و مستمر اقتصادی، روی آن انگشت گذاشتند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ضعف‌های مدیریتی و مسائلی نظیر تحریم‌ها و تمرکز کشور بر مسئله هسته‌ای و در نتیجه شرطی‌شدن اقتصاد را ازجمله علل مهم عقب‌ماندگی اقتصادی در دهه ۹۰ برشمردند. ایشان جبران این عقب‌ماندگی را نیازمند تلاش پیگیر و رشد مستمر اقتصادی حداقل در ۱۰ سال دانستند و گفتند: به همین علت در برنامه هفتم توسعه، پیشرفت اقتصادی را البته توأم با عدالت در اولویت قرار دادیم؛ چراکه عدالت مهم است و اگر نباشد، پیشرفت حقیقی صورت نگرفته است. ضمن اینکه میزان رشد متوسط هم هشت درصد قرار داده شده که اگر محقق شود، پیشرفت خوبی در پنج سال آینده رخ خواهد داد. رهبر انقلاب در تبیین چرایی نیاز به رشد سریع و مستمر اقتصادی، همه مسئولان دولتی و حاکمیتی، تولیدگران و فعالان اقتصادی را به تمرکز و دقت در چهار دلیل عمده فراخواندند.

دلیل اول، مشکلات محسوس معیشتی مردم و دشواری‌های موجود در رفاه خانوارها بود. ایشان این مشکلات را دلیل بسیار مهمی برای درک ضرورت رشد سریع اقتصادی خواندند و گفتند: رفع فقر و مشکلات معیشتی مردم و تأمین رفاه و آسایش آنان، بدون رشد اقتصادی علاج‌پذیر نیست و همه مسئولان و افراد دارای توانایی‌های مدیریتی، فکری و مالی، در این زمینه مسئولیت سنگینی دارند. ضرورت ارتقای جایگاه ایران در اقتصاد منطقه و جهان و ایجاد اشتغال برای میلیون‌ها فارغ‌التحصیل، دو دلیل دیگری بود که رهبر انقلاب در این زمینه بیان کردند. ایشان گفتند: وجود جوان متخصص تحصیل‌کرده افتخار است، اما بی‌کاری او باعث سرافکندگی است. جوان کارآمد تحصیل‌کرده از کشور، شغل و امکان پیشرفت علمی می‌خواهد و بدون ایجاد شغل برای آنان نباید بگوییم چرا مهاجرت می‌کنند و طبعا ایجاد شغل برای این مجموعه عظیم متخصص و توانمند جوان، رشد سریع و مستمر اقتصادی می‌طلبد.

دلیل چهارم رهبر انقلاب در تبیین ضرورت رشد اقتصادی، وضع مبهم جمعیت کشور از لحاظ جوانی در آینده‌ای نه‌چندان دور بود. ایشان گفتند: جمعیت جوان کشور بحمدالله اکنون خوب است، اما با روند فعلی فرزندآوری، آینده جمعیتی از این لحاظ مبهم است. بنابراین باید با رشد سریع و مستمر، کشور را ثروتمند کنیم؛ زیرا در روزی که جوان به اندازه کافی نداشته باشیم، ثروتمندشدن کشور ممکن نیست.

بخش بعدی سخنان رهبر انقلاب به بیان الزامات و لوازم تحقق رشد اقتصادی اختصاص داشت؛ الزاماتی که بخشی از آنها به مسئولان، برخی به فعالان اقتصادی و بخشی هم به مردم مربوط می‌شود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این زمینه «افزایش سرمایه‌گذاری برای تولید» و «ارتقای بهره‌وری» را دو رکن مهم و الزام اساسی رشد اقتصادی خواندند و گفتند: در برخی بخش‌ها ازجمله چگونگی مصرف منابع طبیعی، بهره‌وری واقعا پایین است. «وجود چشم‌انداز راهبردی و برنامه بلندمدت در دستگاه‌های اجرائی و حکومتی» الزام دیگری بود که رهبر انقلاب به آن اشاره کردند و گفتند: مسئولان معمولا می‌گویند برنامه‌های درازمدت دارند، اما اگر داریم نباید دچار روزمرگی و تغییر چندروزه حرف‌ها باشیم؛ چراکه این روزمرگی به همه جا و همه چیز ضربه می‌زند.

«حمایت دستگاه‌های اجرائی از بخش خصوصی» ضرورت دیگری بود که ایشان به مسئولان حاکمیتی گوشزد کردند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این زمینه دولتی‌کردن همه کارها در اوایل انقلاب را خطایی مهم خواندند و گفتند: کشور بدون فعالیت بنگاه‌های خصوصی اداره نخواهد شد و این بنگاه‌ها نیز بدون حمایت حاکمیت وارد میدان نمی‌شوند و اگر هم بشوند، موفق نخواهند بود. ایشان سیاست‌های اصل ۴۴ را دقیق و مورد تأیید عناصر علاقه‌مند به عدالت اجتماعی خواندند و گفتند: برخی برادران خوب و خوش‌نیت به این سیاست‌ها اعتراض دارند که این اعتراض درست نیست. البته در چند دولت، متأسفانه به این سیاست‌ها به درستی عمل نشد که لازم است با دقت، مراقبت، مدیریت و نظم و انضباط کاری، سیاست‌های کلی اصل ۴۴ اجرائی شود. «ارتقای دانش و فناوری» دیگر الزام مهم رشد اقتصادی بود که رهبر انقلاب به آن پرداختند و توجه دانشگاه‌ها و مراکز علمی- پژوهشی را به آن جلب کردند. ایشان موفقیت‌های امروز را در بسیاری از بخش‌ها، ناشی از آغاز نهضت علمی در حدود ۱۵ سال قبل دانستند و افزودند: جوانان دانشمند باید از خطوط مقدم علم جهانی هم بگذرند و تحقق این آرزو را زمینه‌سازی کنند که ۵۰ سال بعد اگر کسی خواست از تازه‌های علم باخبر شود، مجبور باشد زبان فارسی یاد بگیرد.

«افزایش بهره‌وری» در همه بخش‌ها ازجمله در فعالیت نیروها و کارمندان دستگاه‌های دولتی و در چگونگی مصرف منابع طبیعی ازجمله آب نیز در بحث الزامات رشد اقتصادی، مورد تبیین رهبر انقلاب قرار گرفت. ایشان «رقابت‌پذیرکردن کالاها و خدمات» با افزایش کیفیت و کاهش قیمت محصول نهایی را از دیگر لوازم رشد اقتصادی کشور برشمردند و گفتند: این مسئله در عرصه صادرات اهمیت فراوانی دارد.

«بهبود محیط کسب‌وکار» ششمین الزام دستیابی به رشد اقتصادی بالا و پایدار بود که رهبر انقلاب چندمین بار بر آن تأکید کردند و گفتند: باید کاری کنیم که مردم بتوانند به راحتی تولید، کسب‌وکار و دادوستد کنند. ایشان تصمیم‌های متناقض و تغییرات مکرر قوانین و مقررات را ازجمله موانع بهبود محیط کسب‌وکار برشمردند و افزودند: تصمیم‌گیری‌های متناقض را علاج کنید. گاهی دو دستگاه که هر دو نیز در جلسه هیئت دولت دور یک میز می‌نشینند، تصمیم‌های خلاف و متضاد یکدیگر اعلام می‌کنند. همچنین گاهی مقرراتی در دولت اعلام می‌شود اما ناگهان با برخاستن صدایی از مجلس، آن کار که مدتی نیز برای آن برنامه‌ریزی شده، لغو می‌شود که این اشکال که مخاطب آن هم دولت و هم مجلس هستند، باید اصلاح شود. «علاج راه دراز و پرپیچ‌وخم فرایندهای اداری» نکته دیگری بود که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به آن اشاره کردند و افزودند: در زمینه پنجره واحد خدمات کارهای خوبی انجام شده است که در سایر بخش‌ها نیز باید گسترش یابد. البته مقررات‌زدایی به معنای مراقبت‌زدایی نیست. ایشان مداخلات سلیقه‌ای نهادهای نظارتی و غیرنظارتی را از دیگر موانع بهبود محیط کسب‌وکار دانستند و افزودند: مداخله قانونی در موارد خلاف باید انجام بگیرد، اما مداخلات سلیقه‌ای و بی‌مورد و دخالت‌هایی که برخی نهادها بدون الزامات قانونی در کار مردم می‌کنند باید رفع شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، اهتمام به تأمین مالی فعالیت‌های بخش خصوصی را نیز مورد تأکید قرار دادند و خاطرنشان کردند: اساس تشکیل صندوق توسعه، برای کمک به بخش خصوصی بود، اما از بدو تشکیل تاکنون هرگاه کار دولت‌های مختلف گره خورده و مجوز قانونی برای برداشت از صندوق نداشته‌اند، برای استفاده فراقانونی به بنده مراجعه می‌کنند که این کار، هم اشکال فنی و هم اشکال نتیجه‌ای دارد.

رهبر انقلاب پس از برشمردن عوامل مؤثر در بهبود محیط کسب‌وکار، انضباط مالی در بودجه را الزام دیگری برای رشد اقتصادی خواندند و گفتند: بودجه دچار مشکلات ساختاری است و کسری بودجه یکی از مشکل‌سازترین مسائل برای اقتصاد کشور است که ازجمله اهداف جلسه شورای عالی اقتصادی سران قوا حل همین مشکل بود، اما هنوز برطرف نشده است. ایشان افزودند: در مسئله کسری بودجه، موضوع تعهدات مالی بدون وجود منابع قابل اطمینان کاملا مؤثر است و باید متوقف شود. البته گاهی این تعهدات از طرف خود دولت داده می‌شود، اما از آن بدتر خواسته‌های مجلس است که موارد زیادی تعهد بدون منابع مطمئن به دولت تحمیل می‌شود. رفع موانع در واگذاری مدیریت‌ها به مردم، پرهیز بخش دولتی از رقابت با بخش خصوصی و جلوگیری از واردات بی‌رویه، سه الزام دیگری بود که رهبر انقلاب برای تحقق رشد اقتصادی به آنها اشاره کردند.

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بخش پایانی سخنانشان سه تذکر بیان کردند: ۱- رقابت مثبت در بخش خصوصی پیش‌برنده است، اما بنگاه‌های اقتصادی خصوصی عرصه رقابت را از همکاری به‌ویژه در کارهای اقتصادی خارج کشور جدا کنند و در کارهای بزرگ با یکدیگر هم‌افزایی کنند. ۲- دستگاه‌های دولتی، شرکت‌های کوچک و متوسط را که نقش زیادی در ایجاد اشتغال و ارزش‌افزوده دارند، مورد توجه قرار دهند و بنگاه‌های بزرگ در زنجیره تولید خود به آنها کمک کنند. ۳- مسئله تعاونی‌های تولید می‌تواند یکی از گره‌گشاترین کارها برای ایجاد اشتغال و به‌خصوص ایجاد عدالت اقتصادی در کشور باشد. رهبر انقلاب اسلامی در پایان سخنانشان گفتند: مسئولان دولتی با همه وجود در حال کار و تلاش بسیار خوب هستند البته باید جهت‌گیری‌ها و اقدامات را به‌گونه‌ای مراقبت کنند که نتایج مطلوبی به دنبال داشته باشد.

در این دیدار ۱۴ نفر از فعالان تولید و کارآفرینی و عرصه‌های دانش‌بنیان بخش خصوصی در حوزه‌های تجهیزات پیشرفته پزشکی، دندان‌پزشکی و داروسازی، خدمات فنی و مهندسی، صنایع چوب و سلولزی، صنعت نوشت‌افزار، کشاورزی و صنایع آبزی‌پروری و آب‌شیرین‌کن، ساخت تجهیزات بخش انرژی‌های تجدیدپذیر و سلول‌های خورشیدی، صنایع نفت و گاز، محصولات پتروشیمی، پردازش اطلاعات و هوش مصنوعی، کسب‌وکارهای دیجیتال، صنعت فرش و نساجی به مدت یک ساعت و نیم گزارشی از موفقیت‌ها، دستاوردها و تولیدات و همچنین برخی گلایه‌ها و مشکلات حوزه‌های کاری خود ارائه و پیشنهادهایی را نیز بیان کردند. ایجاد پنجره واحد خدمات دولتی به تولیدکنندگان، ارتقای شیوه تعامل دستگاه‌ها با شتاب‌دهنده‌ها، تشکیل کنسرسیوم‌های دولتی و خصوصی به منظور اجرای پروژه‌های بزرگ و نیمه‌تمام، ایجاد ساختار واحد تصمیم‌گیری و مدیریت در حوزه صادرات خدمات مهندسی، اصلاح قوانین مربوط به امور واگذاری اراضی در بخش کشاورزی، تعیین برنامه جدی و ارتقای سرمایه‌گذاری در زمینه فناوری هوش مصنوعی، ساماندهی فعالان غیررسمی حوزه صنعت، تشکیل کارگروه ملی نوشت‌افزار، حل مشکل سرمایه در گردش واحدهای تولیدی، پرهیز از قیمت‌گذاری دستوری در مواردی که از ارز دولتی استفاده نمی‌شود، مدیریت مصرف انرژی و تخصیص بهینه یارانه سوخت، تأکید بر به رسمیت شناخته‌شدن مالکیت معنوی به‌خصوص در فناوری‌های دیجیتال، بازسازی کارخانجات مادر در صنایعی همچون نساجی ازجمله نظرات مطرح‌شده از زبان تولیدکنندگان در این دیدار بود.

یادداشت

درباره کارکرد رسانه در تقابل دوگانه مردم و دولت

احمد افروز، کارشناس رسانه و ارتباطات: رسانه جزء تابعان جدید دهکده جهانی است؛ بازیگری قدرتمند که سبب‌ساز سلطه می‌شود و هدف را حتی اگر هرچه باشد، اعم از درست و غلط به کرسی می‌نشاند. اهمیت رسانه‌ها در دنیای جدید به اندازه‌ای است که نظریه‌پردازان ارتباطات در عصر مدرن، رسانه‌ها را به‌عنوان رکن چهارم دموکراسی معرفی کرده و نقش آن را انکارناپذیر و بی‌جایگزین می‌دانند. شأن و نقش رسانه‌ها در ساختار دموکراتیک آنجا معنا می‌یابد که رسانه‌ها با کارکردهای نظارتی و آموزشی نه‌تنها جامعه را به سمت آگاهی و رشد و بالندگی سوق داده و زمینه تحقق اهداف متعالی توسعه کشور را در سطح جامعه محقق می‌کنند؛ بلکه با ابزارهای نظارتی، عملکرد مدیران را زیر ذره‌بین بازرسی و ارزیابی می‌برند و در صورت بروز خطا در رویه‌ها و اقدامات، با بیان شفاف به ارائه راهکار می‌پردازند تا از این طریق ضریب خطا را کاهش داده و درعین‌حال جبران کنند.

ازاین‌رو رسانه‌ها و مطبوعات را رکن چهارم دموکراسی نام نهاده‌اند تا به وجه اولی به صیانت از حریم آزادی، آگاه‌سازی جامعه و نیز کنترل جریان‌های مدیریتی در سطوح طبقاتی جامعه بپردازند. در نگاهی دیگر می‌توان این‌گونه اذعان کرد که یک جامعه پویا، محملی است که مردمش در برابر دولت، ابزاری برای مطالبه‌گری دارند. با رسانه می‌توانند نظارت بر عملکرد مدیرانی داشته باشند که برای خدمت به جامعه از سوی خود مردم انتخاب شده‌اند؛ بنا بر همین کارکرد است که اندیشمندانی مانند جان لاک و آنتونیو گرامشی و بقیه، رسانه‌ها را سنگر ملت و حافظ مطالبات مردم معرفی کرده‌اند. باید گفت نظارت رسانه نه بالذات، بلکه در ظاهر این روزهای جوامع، که به‌واقع باید هدفش کنترل عملکرد نهادهای مختلف حکمرانی باشد، نه‌تنها نامطلوب نیست؛ بلکه امری به غایت لازم برای صیانت از ارکان حاکمیت است. الزام بر رسانه‌هاست که با مراقبت از کارکرد بخش‌های مختلف مدیریتی، اشکال کار را در آنان پیدا کرده و مسیر حرکت‌شان را در مدار منسجم و معقول قرار دهند؛ اما در نقطه مقابل، رسانه توجیه‌گر مسئولیت نظارت را هم الکن می‌گذارد و هم در مسیر خلاف مصالح کشور و جامعه صرفا به توجیه‌گری می‌پردازد و احتمالا به جای حرکت مستقل در کنار راهبری برنامه‌های مختلف آن هم براساس نیازها و مطالبات مردم صرفا در پس برنامه‌های دولت حرکت می‌کند؛ پس تمام مساعی خود را به کار می‌گیرد تا توجیه‌کننده وضعیت باشد. این همان پاشنه‌آشیل برای سیستم‌های مدیریتی و مصداق دوست نادان برای جامعه و دولت است. این‌گونه نیز می‌توان قیاس کرد که یکی از کارکردهای روابط‌عمومی دست‌کم در بخش فعالیت رسانه‌ای جدای از ارزش‌گذاری نیک و بد، تبلیغات و ارائه چهره روتوش‌شده از سازمان خود است. هرچند به دلایل مختلف کمتر می‌توان به آن خرده گرفت! بالاخره هدف روابط‌عمومی عموما تبلیغ است و تبلیغ. برای کلیت رسانه و اهداف متصورش اما این مسئله کاملا مذموم به نظر می‌رسد. رسانه توجیه‌گر به یک معنا همان روابط‌عمومی تبلیغات‌چی برای دولت است که با پشت‌کردن به اصول حرفه‌ای رسانه و به جای نقش ارزشمند مطالبه‌گری با هدف توسعه کیفی و کمی جامعه، به تمجید نابجا می‌پردازد و به‌تدریج جامعه را به ورطه نابودی می‌کشاند. حداقل مسیر را از آنچه مردم می‌خواهند، دور می‌کند.

این رسانه است که با تزریق عقاید نوین به جامعه و زمینه‌سازی برای طرح اندیشه‌ها، انتقادات و طرح پرسش‌های اساسی به‌عنوان مؤلفه‌های اصلی آزادی بیان و نشر اطلاعات صحیح، به تقویت دموکراسی در کشور و تولید دانش اجتماعی می‌پردازد. این‌گونه هم جامعه را از رکود و یک‌جانبه‌گرایی مطلق یا نسبی نجات می‌دهد و چه بسا با فرصت‌سازی و مجال طرح اندیشه‌ها می‌تواند جریان مدیریتی را در کشور چالاک‌تر و کم‌هزینه‌تر کند و در مقابل نیز هویت مثبت و مردم‌گرا به مدیریت تزریق کند.

محسنی‌اژه‌ای:

برخی احکام جایگزین حبس، معقول به نظر نمی‌رسند

انتقاد اژه‌ای از تعیین قرارهای سنگین برای افرادی که شرایط بازداشت موقت را ندارند

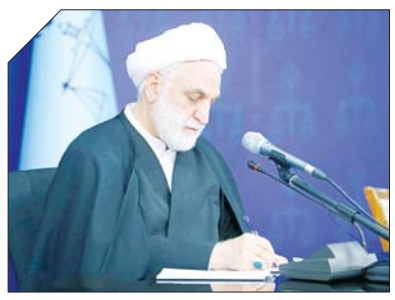

حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای، روز گذشته (دوشنبه) طی سخنانی در جلسه مشترک شورای عالی قوه قضائیه با شورای قضائی استان‌ها که به‌صورت ویدئوکنفرانسی با محوریت بررسی روند اجرای سند تحول قضائی و پیگیری اجرای فرامین و سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری برگزار شد، گفت: باید از نقد سازنده استقبال کنیم و هیچ‌گونه نگرانی نسبت به انتقاد نداشته باشیم؛ چنانچه فردی دلسوزانه و خیرخواهانه نسبت به شخص ما یا دستگاه ما، نقد صحیحی را وارد آورد، باید از آن نقد استقبال کنیم و چنانچه اشکالی در کار ما وجود دارد، نسبت به رفع آن کوشا باشیم. همچنین چنانچه در هر زمینه اشتباهی رخ داد، از تصحیح اشتباه هیچ‌گونه ابایی نداشته باشیم و سریع و شجاعانه آن اشتباه را رفع کنیم و اگر احیانا باید ترمیمی صورت گیرد، اقدام مقتضی را ترتیب دهیم.

وی در ادامه بر اهمیت متناسب‌بودن قرارهای صادرشده برای متهمان تأکید کرد و گفت: بعضا مشاهده شده که فردی شرایط بازداشت موقت را ندارد اما برای او یک وثیقه سنگین صادر شده تا در بازداشت بماند یا اینکه به نحوی برای او وثیقه صادر شده که تأمین آن، زمان‌بر بوده است؛ این موارد ممکن است مسئولیت شرعی و قانونی داشته باشد؛ لذا مسئولان دادسرا نسبت به صدور قرارها و تناسب آنها با اتهام انتسابی به متهم، اهتمام ویژه داشته باشند و چنانچه صدور قراری، منجر به بازداشت متهم می‌شود، این بازداشت باید در کمترین زمان ممکن باشد.

وی اظهار کرد: رؤسای کل دادگستری‌ها بر احکام دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر، هم از حیث شکلی و هم از حیث ماهوی، نظارت و دقت بیشتری داشته باشند؛ صدور احکام جایگزین حبس پسندیده است ولی بعضا احکامی تحت‌عنوان «جایگزین حبس» صادر می‌شوند که معقول به نظر نمی‌رسند.

رئیس قوه قضائیه افزود: چنانچه تعدد و کثرت نقض احکام یک شعبه دادگاه در مرجع بالاتر مشاهده شد، رئیس کل دادگستری با فوریت قاضی مربوطه را مورد سؤال قرار دهد و چنانچه لازم است، مقدمات ارائه آموزش‌های مقتضی را برای چنین قضاتی فراهم آورد.

وی ادامه داد: در مواردی که حکم صادره از سوی یک قاضی، خلاف بیّن شرع تشخیص داده می‌شود و برای آن درخواست اعمال ماده ۴۷۷ می‌شود، رئیس کل دادگستری استان باید قاضی مربوطه را مورد سؤال قرار دهد که به چه علت این حکم خلاف بیّن شرع را صادر کرده است.

بازتاب

واکنش سازمان برنامه و بودجه به یک گزارش

گزارشی با عنوان «بودجه‌ای که غیرشفاف و تورم‌زاست» مورخ چهارم بهمن ۱۴۰۱ در «شرق» منتشر شد که با واکنش سازمان برنامه و بودجه مواجه شده و توضیحی به روزنامه ارسال کرده است. روزنامه «شرق» به جهت رعایت اخلاق رسانه‌ای و اجرای ماده ۲۳ قانون مطبوعات متن ارسالی را عینا منتشر می‌کند. این متن با تیتر «ادامه مسیر کاهش تورم» به شرح زیر است: «تورم بیماری مزمن در اقتصاد است که سال‌ها به ریشه‌های شکل‌گیری آن توجه نشده است؛ یکی از این ریشه‌ها ناترازی بودجه دولت و چاپ پول برای جبران هزینه‌های جاری است؛ متأسفانه دولت قبل بودجه را با کسری ۴۸۰ هزار میلیاردتومانی تحویل داد به غیراز آنکه ۵۴ هزار میلیارد تومان تنخواه بانک مرکزی مصرف شده بود و ۶۰ هزار میلیارد تومان تخصیص در خزانه بدون اعتبار باقی مانده بود. رشد نقدینگی در هشت سال بیش از هشت برابر شده و هزینه‌های جاری دولت نیز ۱۰ برابر افزایش یافته بود؛ دولت سیزدهم از بدو فعالیت به کنترل ریشه‌های تورم همت گمارد؛ نرخ تورم با ۱۹ واحد درصد کاهش از زمان شروع دولت تاکنون در آذرماه ۱۴۰۱ به ۴۰ درصد رسیده است. برنامه انضباط مالی از سوی دولت به روند کاهشی نرخ تورم منجر شده است و انتظار می‌رود این روند کاهشی تا انتهای سال نیز تداوم یابد. در بودجه سال آینده هم دولت از یک سو سعی بر کاهش تسهیلات تکلیفی داشته تا زمینه افزایش بدهی آنها به بانک مرکزی و خلق پول کنترل شود و از سوی دیگر با واقعی دیدن منابع درآمدی، بودجه‌ای تراز را به مجلس تحویل داده است تا رویکرد عدم استقراض از بانک مرکزی و چاپ پول در سال آینده هم ادامه پیدا کند. کارشناسان همگی اذعان دارند تورم ۶۰درصدی که تحویل دولت شده قابل حذف یکباره نیست؛ اما رویکرد دولت نشان‌دهنده کنترل تدریجی تورم البته بدون درپیش‌گرفتن سیاست‌های انقباضی است؛ چون دولت اعتقاد دارد بهبود واقعی قدرت خرید مردم از مسیر افزایش رشد اقتصادی محقق خواهد شد. امسال تورم تولیدکننده (تورم پیشرو) از ۸۳ درصد به ۴۰ درصد کاهش پیدا کرد؛ البته همین عدد ۴۰ درصد فعلی هم خوب نیست؛ اما نشان می‌دهد وضعیت رو به بهبود است. سیاست دولت در بودجه ۱۴۰۲ از یک سو کمک به تولید با کاهش هفت‌درصدی مالیات و تسهیلات دیگر است. از سوی دیگر بر کنترل ریشه‌های تورم توجه خوبی صورت گرفته است. در زمینه شفافیت نیز شاید بتوان گفت که شاه‌بیت جهت‌گیری‌های کلی لایحه بودجه ۱۴۰۲ شفافیت باشد؛ این شفافیت در تمام اجزا چه در بخش‌های درآمدی و چه در بخش‌های هزینه‌ای ایجاد شده است. در همین راستا دولت در یک سال گذشته تلاش زیادی برای حمایت و توسعه ابزارهای مالی کرده تا ضمن ایجاد شفافیت و کوتاه‌شدن دست واسطه‌ها به نقدینگی بخش تولید هم کمک شایانی شود. یکی دیگر از بخش‌های حاشیه‌ساز موضوع قیر رایگان و تخلف‌های پیرامون آن است؛ دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ در راستای ایجاد شفافیت سازوکاری از طریق گردش خزانه ایجاد کرده که ضمن تأمین قیر برای جاده‌های روستایی و موارد مندرج در لایحه بساط حواله‌فروشی و سوءاستفاده‌ها در این بخش جمع شود. یکی از مهم‌ترین مشکلات بودجه‌های سنواتی حجم زیاد احکامی بود که بخش قابل‌توجهی از آن هر سال در لایحه بودجه تکرار می‌شد؛ این موضوع علاوه بر اتلاف وقت دولت و مجلس بعضا آسیب‌های دیگری به‌خصوص درمورد شفافیت داشت؛ دولت، امسال این احکام را احصا و در قالب یک لایحه جداگانه به مجلس ارسال می‌کند؛ به عبارت‌دیگر با این اقدام احکام یک‌ساله بودجه از احکام با ماهیت دائمی، تفکیک و با تبدیل‌شدن به قانون دائمی در سال‌های بعدی تکرار نخواهد شد».

بازتاب

واکنش وزارت اقتصاد به یک گزارش

۲۷ بهمن ۱۴۰۱ مطلبی با عنوان «مسیر اقتصادی نیاز به اصلاح دارد»، در روزنامه «شرق» منتشر شده که وزارت اقتصاد و دارایی، در واکنش به آن توضیحاتی برای «شرق» ارسال کرده است که مطابق قانون مطبوعات متن ارسالی عینا منتشر می‌شود: درخصوص مطلب اشاره‌شده و تشکیک نسبت به آمار اعلامی از سوی رئیس‌جمهور محترم در ارتباط با کاهش ۱۹ واحد درصدی تورم باید عنوان داشت که براساس محاسبات و گزارش بانک مرکزی از تحولات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری، نرخ تورم (۱۲ماهه) در زمان آغاز به کار دولت سیزدهم به رقم کم‌سابقه ۵۹،۳ درصد در شهریور ۱۴۰۰ رسیده بود، اما به دنبال سیاست‌های به کار گرفته شده و مجموعه اقدامات اجرائی صورت‌گرفته، نرخ تورم از آن مقطع زمانی به بعد روند نزولی به خود گرفت و به رقم ۴۶،۲ درصد در پایان سال ۱۴۰۰ رسید که مؤید کاهش ۱۳،۰ واحد درصدی نرخ تورم است و همچنین به ۳۹،۹ درصد در ۱۲ماهه منتهی به آبان و ۴۰،۶ درصد در ۱۲ماهه منتهی به آذر سال جاری رسید که به ترتیب نشان‌دهنده کاهش ۱۹،۳ و ۱۸،۷ واحد درصدی نرخ تورم در دولت سیزدهم می‌باشد و در نتیجه طرح ادعای ارائه اطلاعات نادرست از سوی اطرافیان رئیس‌جمهور به ایشان بی‌اساس و بدون توجه به روند حرکتی نرخ تورم بوده است. همچنین در ارتباط با تحولات تورم در ماه‌های اخیر باید عنوان داشت که اگرچه روند کاهشی نرخ تورم نقطه به نقطه از ابتدای سال جاری متأثر از آثار تورمی اجرای تکلیف قانونی طرح مردمی‌سازی یارانه‌ها و حذف تخصیص ارز ترجیحی متوقف و در چهار ماه ابتدایی سال جاری با روند افزایشی مواجه گردید، لیکن با توجه به اینکه سیاست مذکور نوعا موجب اصلاح قیمتی شماری از کالاهای مشمول دریافت ارز ترجیحی به صورت مستقیم و غیرمستقیم می‌شد، سطح تورم کالاهای اساسی خوراکی از مردادماه سال جاری به مسیر پیشین خود بازگشت و در مجموع تورم نقطه به نقطه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی از مردادماه سال جاری با کاهش همراه گردیده که این امر تا آذرماه سال جاری نیز استمرار داشته و از ۴۵،۸ درصد در مردادماه سال جاری به ۴۵،۲ درصد در آذر رسیده است. لازم به ذکر است سهم مهمی از افزایش تورم شکل‌گرفته در طول سال جاری ناشی از اصلاح قیمت کالاهای اساسی به دنبال اجرای طرح مردمی‌سازی یارانه‌ها می‌باشد که البته جبران زیان رفاهی آن از طریق پرداخت یارانه نقدی صورت گرفته است. بنابراین با کسر آثار تورمی اجرای این طرح که اجرای آن بنا بر ضرورت‌های اقتصادی اجتناب‌ناپذیر بوده است، سطوح پایین‌تری از نرخ تورم نیز قابل تحقق بود. ازاین‌رو، تشکیک نسبت به کاهش قابل توجه نرخ تورم و همچنین اشاره به افزایش یک واحد درصدی در نرخ تورم بدون توجه به مناسبات و شرایط اقتصادی دوره اخیر از جمله اجرای طرح بزرگ مردمی‌سازی یارانه‌ها، ارزیابی یک‌جانبه و به دور از انصاف است.